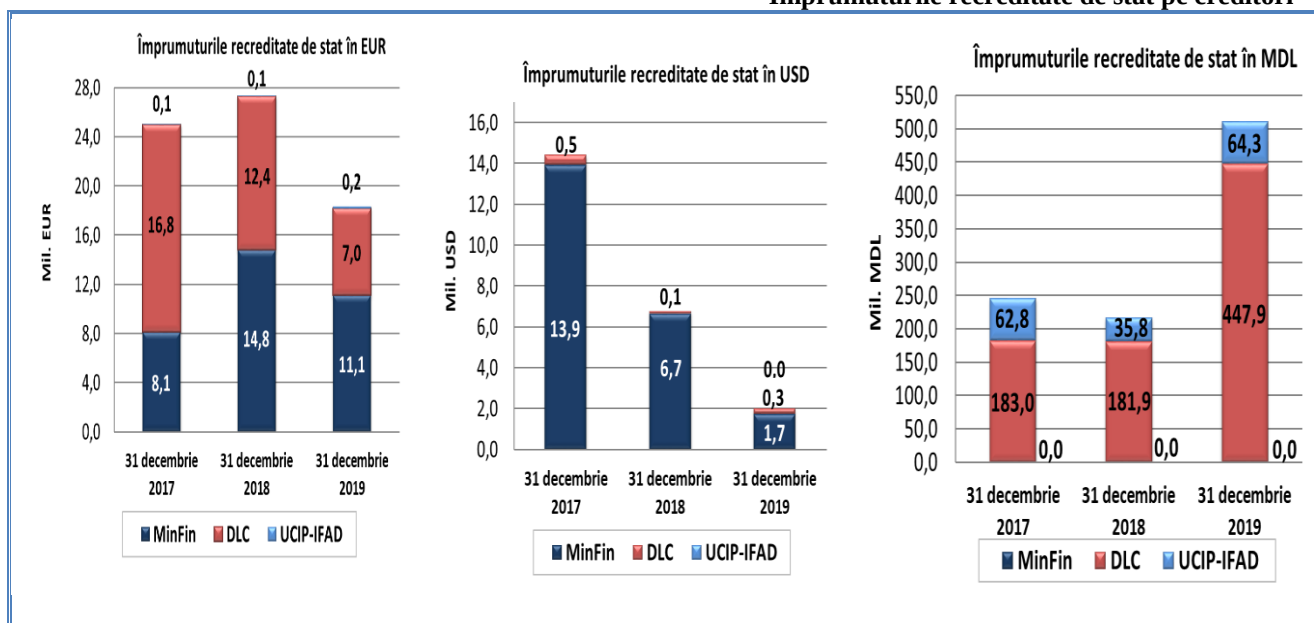


**Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul
Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit, Unității Consolidate pentru
Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă, la situația
din 31 decembrie 2019**

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor (MinFin), Directoratului Liniei de Credit (DLC) și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD).

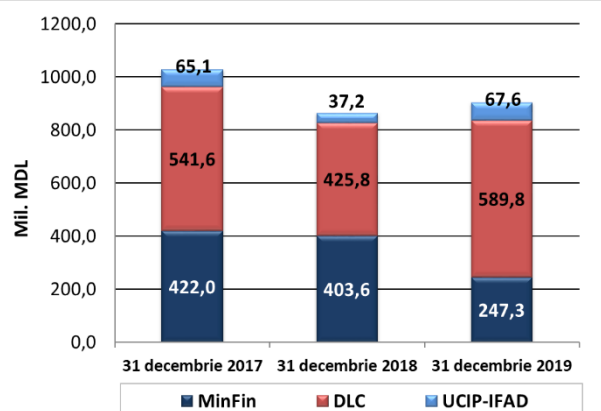
Pe parcursul anului 2019 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea sumelor principale, dobânzilor aferente de către băncile, organizațiile de creditare nebankare (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEÎ) participante la recreditarea de stat) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenți economici, autorități publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebankare, asociațiile de economii și împrumut participante în sumă de 512,2 mil. lei, 2,0 mil. dolari SUA și 18,3 mil. Euro (echivalent a cca 904,7 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 363,4 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 2,4 mil. Euro (echivalent a cca 412,7 mil. lei) sau 45,6% din suma totală recreditată.

Împrumuturile recreditate de stat pe creditor¹



În perioada de analiză, se atestă un trend ascendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în moneda națională și unul descendent în Euro și dolari SUA.

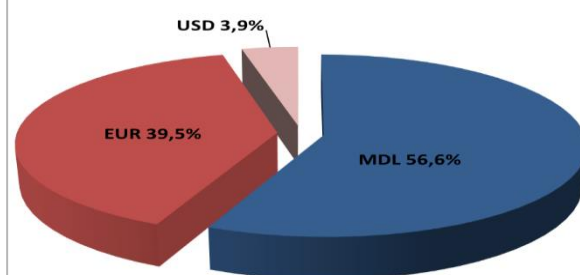
Împrumuturile recreditate de stat, recalculate în moneda națională la data tranzacției, pe parcursul anilor 2017, 2018 și 2019 (mil. lei)



¹ Suma debursărilor efectuate pe parcursul anului 2017 au fost actualizate în anul 2018 ca urmare a prezentării dărilor de seamă privind debursările efectuate din contul împrumuturilor externe în cadrul proiectelor investiționale

Pe parcursul anului 2019 se constată o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat în comparație cu perioada similară a anului 2018, condiționată de o cerere mai mare de recreditare din partea beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate din contul împrumuturilor externe de stat.

Structura împrumuturilor recreditate de stat, pe valute, la situația din 31 decembrie 2019 (%)



În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de moneda națională cu 56,6%, urmată de Euro cu 39,5% și dolarul SUA cu 3,9%.

Sumele recreditate pe parcursul anului 2019 se prezintă după cum urmează:

1) prin intermediul Ministerului Finanțelor – 1,7 mil. dolari SUA și 11,1 mil. Euro (echivalent a cca 247,3 mil. lei), inclusiv:

- Proiectul „Construcția locuințelor sociale pentru păturile socialmente vulnerabile”, faza II, finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 1,4 mil. Euro;
- Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (S.A. „Termoelectrica”), finanțat de Banca Mondială – 0,3 mil. dolari SUA și 4,0 mil. Euro²;
- Proiectul „Împrumutul destinat reabilitării rețelelor de transport ale Î.S. „Moldelectrica””, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții – 1,4 mil. dolari SUA și 4,0 mil. Euro;
- Proiectul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-NORD”) – 1,7 mil. Euro.

2) prin intermediul Directoratului Liniei de Credit – 447,9 mil. lei, 7,0 mil. Euro și 0,3 mil. dolari SUA (echivalent a cca 589,8 mil. lei), dintre care:

➤ resurse recreditate direct din împrumuturile externe – 84,5 mil. lei și 4,6 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 39,0 mil. lei și 1,48 mil. Euro;
- Proiectul Livada Moldovei – 45,5 mil. lei și 2,8 mil. Euro;
- Proiectul Livada Moldovei – componenta leasing – 0,36 mil. Euro.

➤ resurse recreditate din mijloacele DLC circulante acumulate – 363,4 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 2,4 mil. Euro, inclusiv:

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 190,0 mil. lei și 0,1 mil. Euro;

- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 31,3 mil. lei;
- Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 6,4 mil. lei;
- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA 4) – 4,6 mil. lei;
- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) –

41,8 mil. lei;

- Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA VI, datele UCIP-IFAD) – 3,7 mil. lei;

- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 35,2 mil. lei și 0,13 mil. Euro;
- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 4,25 mil. lei și 0,12 mil. Euro;
- Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) – 14,7 mil. lei și 0,8 mil. Euro;
- Proiectul Filiere du Vin – 14,15 mil. lei și 0,63 mil. Euro;

² La data de 04 martie 2019 împrumutul de stat oferit de Banca Mondială a fost convertit din dolari SUA în Euro.

- Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 8,8 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 0,34 mil. Euro;

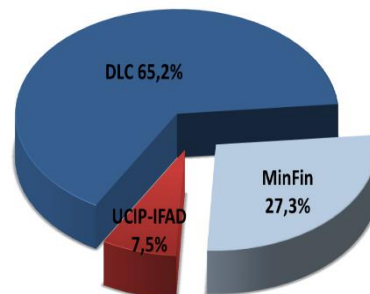
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 8,5 mil. lei și 0,26 mil. Euro.

3) prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 64,3 mil. lei și 0,2 mil. Euro (echivalent a cca 67,6 mil. lei), din care:

- Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 19,7 mil. lei;

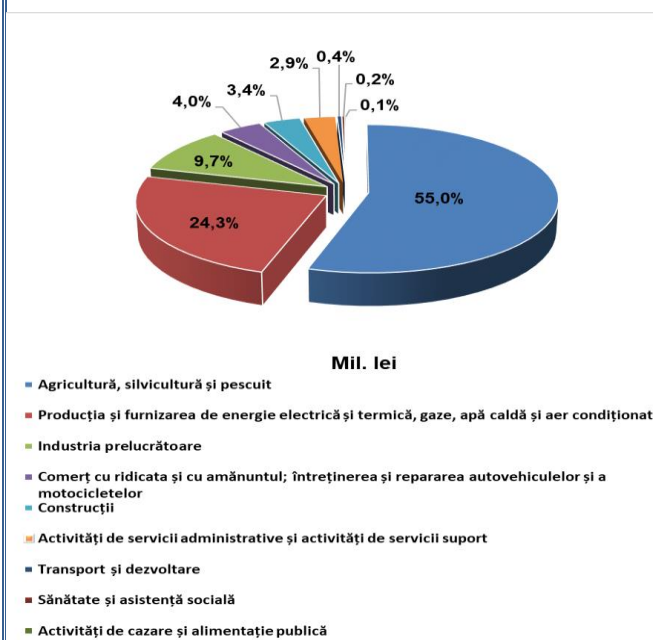
- Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA 7, PRR) – 44,6 mil. lei și 0,2 mil. Euro.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante la situația din 31 decembrie 2019 (%)



În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine Directoratului Liniei de Credit (65,2%), urmată de Ministerul Finanțelor cu cota de 27,3% și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 7,5%.

Structura recreditării împrumuturilor de stat sub aspectul activităților economice în anul 2019



Activitățile economice	mil. lei	ponderea (%)
Agricultură, silvicultură și pescuit	497,4	55,0
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	219,9	24,3
Industria prelucrătoare	87,8	9,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	35,8	4,0
Construcții	31,1	3,4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	26,2	2,9
Transport și dezvoltare	3,2	0,4
Sănătate și asistență socială	2,2	0,2
Activități de cazare și alimentație publică	1,1	0,1
Activități de cazare și alimentație publică	1,1	0,1
TOTAL	904,7	100,0

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat pe parcursul anului 2019 sub aspectul activităților economice, ponderea majoră îi revine activității agricultură, silvicultură și pescuit cu 55,0%, urmată de activitatea economică producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 24,3%, cota cea mai mică îi revine activității de cazare și alimentație publică cu o pondere de 0,1%.

În perioada de analiză a fost rambursată de către agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de 431,7 mil. lei, 7,2 mil. dolari SUA, 16,2 mil. Euro și 0,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a cca 873,9 mil. lei). Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost rambursate – 0,1 mil. lei, 5,7 mil. dolari SUA, 4,1 mil. Euro și 0,9 mil. Yeni Japonezi.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit au fost rambursate – 392,3 mil. lei, 1,1 mil. dolari SUA și 11,9 mil. Euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 38,2 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 8,4 mil. Euro;

- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 354,1 mil. lei, 0,6 mil. dolari SUA și 3,5 mil. Euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 39,3 mil. lei, 0,4 mil. dolari SUA și 0,2 mil. Euro.

La situația din 31 decembrie 2019, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie: 1 238,0 mil. lei, 49,0 mil. dolari SUA, 121,5 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 4 562,6 mil. lei), majorându-se față de sfârșitul anului 2018 cu 141,8 mil. lei ce constituie o creștere de cca 3,2%, iar comparativ cu perioada similară a anului 2017 s-a micșorat cu 2,4%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 71,5 mil. lei, 44,7 mil. dolari SUA, 77,4 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 2 472,3 mil. lei sau 54,2% din suma totală a datoriilor);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 1 166,5 mil. lei, 4,3 mil. dolari SUA și 44,1 mil. Euro (echivalent a 2 090,4 mil. lei sau 45,8% din suma totală a datoriilor).

Datoria cu termen expirat la situația din 31 decembrie 2019 se atestă atât la împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, cât și prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și se cifrează la 72,9 mil. lei, 10,4 mil. dolari SUA și 0,8 mil. Euro (echivalent a 267,9 mil. lei) sau 5,9% din suma datoriilor totale. Comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2018, datoria cu termen expirat s-a majorat cu 0,8%, iar comparativ cu perioada similară a anului 2017 s-a micșorat cu 14,4%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 71,5 mil. lei, 10,4 mil. dolari SUA și 0,2 mil. Euro (echivalent a 255,02 mil. lei). Beneficiarii recreditați care nu au executat graficele de rambursare a datoriilor sunt:

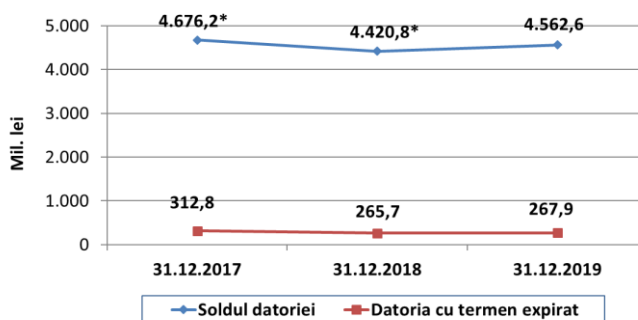
- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare, finanțat de către Banca Mondială (S.A. „Regia Apă - Canal Soroca”, Î.M. „Regia Apă - Canal Bălți”, Î.M. „Direcția de producție Apă - Canal Ștefan-Vodă”);

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Soroca, Consiliul raional Florești, Comitetul executiv UTA Găgăuzia);

- Întreprinderile în proces de insolabilitate și întreprinderile potențial falite.

2) pe împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit – 1,44 mil. lei și 0,6 mil. Euro (echivalentul a 12,84 mil. lei) sau 4,8% din totalul datoriei expirate. Datoria dată a fost înregistrată la B.C. „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolabilitatea acestora și la întreprinderile vitivinicole recreditate în cadrul Proiectului „Filieri du Vin” („Naturvins” S.R.L., „Voitis Distillery” S.R.L., „Magnolia-94” S.R.L., „Univers-Vin” S.R.L., „Vintage Avenue” S.R.L., „Vinăria Mileștii Mici S.R.L., F.P.C. „Vindicum” S.R.L., S.A. „Migdal-P”, „Basarabia-LWin Invest” S.R.L.).

**Evoluția datoriilor beneficiarilor recreditați,
31.12.2017 - 31.12.2019 (mil. lei)**



*Soldul datoriei beneficiarilor recreditați la situația din 31.12.2017 și 31.12.2018 a fost actualizat ca urmare a prezentării informațiilor suplimentare privind debursările efectuate din contul împrumuturilor externe în cadrul proiectelor investiționale.

Graficul prezentat atestă că evoluția soldului datoriilor, precum și soldului datoriilor cu termen expirat au o evoluție descendentă cu oscilații nesemnificative, condiționată de fluctuațiile cursului valutar, reeșalonării datoriilor unor beneficiari recreditați.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de încasare a datoriilor expirate prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul anului 2019, la bugetul de stat în acest sens au fost încasate 23,7 mil. lei, ceea ce constituie 2,7% din suma totală rambursată în perioada de referință.